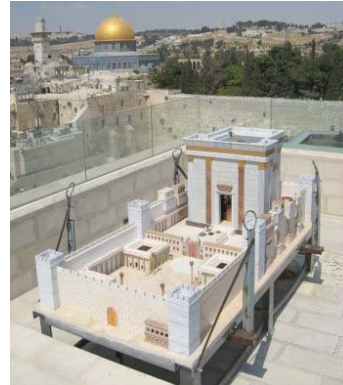

לקראת שבת

ע"י מרכז חב"ד לדוברי עברית – הרב ישראל לנדא Tel: (905)709-7770 / Fax: (905)709-7917

בית-מקדש מול מקום המקדש

חיים יהודים

שעת ערב. ירח מלא מאיר את העיר העתיקה של ירושלים. קבוצת תיירים עולה לגג מרכז 'אש התורה' בירושלים, כדי לצפות בדגם בית-המקדש המוצב שם. הם כבר למדו רבות על המקדש, אבל עכשיו הם רוצים לראות כיצד הוא נראה, בדגם אמיתי. הם עומדים בדממה מול הדגם, המוצב על רקע הנוף המרהיב של הכותל המערבי והר-הבית.

בכי חרישי נשמע פתאום. אחד מבני הקבוצה מתחיל להתייפח. בעקבותיו מזילים דמעה שאר חברי הקבוצה. "היה ברור שהם בוכים על חורבן בית-המקדש ועל שהסיבות לחורבנו עדיין קיימות אצלנו, למרבה הצער", מספר שמעון קאופמן, מנהל אגף ההדרכה במרכז.

מבקרים מכל הזרמים

הדגם המרהיב בנה בעמל רב האמן מיכאל אוסניס, יוצא ברית-המועצות, שסיפר בעבר לשיחת השבוע' על עבודתו המיוחדת בבניית דגמים של בית-המקדש. הדגם הזה מיוחד בגודלו ובעוצמה שהוא מקרין, והצבתו מול שריד בית-מקדשנו יצרה התעניינות תקשורתית רבה.

"זה דגם של בית-המקדש השני", מסביר קאופמן. "מטרתנו להמחיש לציבור המבקרים את ההיסטוריה של עם-ישראל. החלטנו על בניית הדגם מפני שהפרטים עליו ידועים יותר, וגם משום שזה בית-המקדש האחרון. אנחנו משתדלים להקיף את כל המתרחש בתוך בית-המקדש, לצד המשמעות הרוחנית של הדברים. יש גם לא-יהודים שבאים לבקר, כדי להבין מה המשמעות של בית-המקדש בעבור העם היהודי".

מיקום אסטרטגי

מיקומו של הדגם, מול הכותל והר-הבית, מספק חוויה מיוחדת. "כשהתמונה הפנורמית נפרשת מול העיניים, רואים לא רק את הדגם, אלא את כל מה שמסביב", אומר קאופמן. "רבים מתרגשים מאוד, וגם אדם שאינו דתי עומד נפעם. הדגם והרקע שמסביב עושים משהו בלב כל יהודי".

המדריכים מתמודדים עם אין-ספור שאלות. אחת השאלות הנפוצות היא על הקרבות. וכי הקב"ה צריך קרבות של בעלי-חיים? "אנחנו מסבירים מה המשמעות הרוחנית של הקרבן ואיזו השפעה הייתה לקרבן על היהודי שהיה בא לבית-המקדש ומעלה קרבן", אומר קאופמן.

הדמיה משוכללת

שכלולים טכנולוגיים רבים מאפשרים הצצה אל תוך הדגם. בעזרת שלט מיוחד המדריך יכול להרים את כל ההיכל ולחשוף את חלקו הפנימי ובכלל זה המנורה, המזבח הפנימי, ארון הברית וקודש הקודשים, כשהם מוארים במערכת תאורה מיוחדת במינה. "בדורנו בני-אדם מתחברים לטכנולוגיה", מצוין קאופמן. "השילוב בין דגם בית-המקדש העתיק לטכנולוגיה החדשה מרתק את המבקרים".

המדריכים גם מעשירים את הידע של המבקרים במכלול החיים של העם היהודי בזמן המקדש – שלושת הרגלים, שמחת בית-השואבה ועוד. "המסר העיקרי הוא שבסופו של דבר כולנו, כל בני העם היהודי, בני משפחה אחת. אנחנו מדגישים כי הסיבה שבגללה נחרב בית-המקדש היא שנאת-חינם, והתיקון הוא אהבת-חינם. המבקרים יוצאים מכאן עם המסר שראוי לנו לראות תמיד את המעלות ולא את החסרונות, ולשאוף לאהוב כל יהודי אהבת-חינם", אומר קאופמן.

עם הלוח ביד

עשרים ואחד הימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב נקראים: "ימי בין המצרים", על שם הכתוב (במגילת איכה) "כל רודפיה השיגוה בין המצרים".

בימים אלו נוהגים במקצת מנהגי אבלות. נמנעים מלהסתפר, נמנעים מלצאת לבילויים שונים ובפרט באם כוללים שירה וריקודים, ונוהגים שלא לערוך שמחות וטקסי נישואין. ההפטרות הנקראות בכל אחת משבתות אלו נקראות בשם: "תלתא (שלוש) דפורענותא". בשבתות אלו, לאחר קריאת התורה, אנו קוראים בהפטרות השבוע מן הנביאים על חורבן ירושלים ובית המקדש.

בתרומה של \$50 יש לכם

יום במרכז חב"ד

הקדשות בלוח השנה שיוצא לאור בקרוב לרגל ימי הולדת, ימי נישואין, ימי אזכרה וכו' כל הקודם זוכה

לפרטים צרו קשר עם משרדנו: 905.709.7770

איחולים

מזל טוב לזהבית ואיתן דוד

לאחיות יעל ושירה

ולמשפחת יוסיפוביץ'

להולדת האח/אח/נכד עיילי

תנחומים

לרוני אהרונב ומשפחתו תנחומים

על פטירת האם ז"ל

הדלקת נרות: 8:45PM

צאת השבת: 9:57PM

גלות של עגלון

כשהיו באים בימי בין המצרים הייתה האווירה משתנה בבית-מדרשו של הצדיק. במקום השמחה החסידיית, השורה שם דרך קבע, הורגשו היטב צער הגלות והאבל על חורבן הבית. את האווירה הזאת השרה רבי ברוך, אשר המחיש לסובבים אותו את משמעות צער השכינה וצער הגלות.

רוב ימי שלושת השבועות היה רבי ברוך מסתגר בחדרו. לעיתים אף נהג להתחפש לאיש פשוט ולצאת לערוך 'גלות'. הוא היה נודד בדרכים, מתערב בין המון העם, וסובל עמו את קשיי היום-יום. אולם תמיד עשה מאמץ לחזור לאמירת 'איכה' בבית-מדרשו עם חסידיו.

שנה אחת התחפש הרבי לעגלון, ובראש-חודש מנחם-אב יצא חרש מביתו, בעוד אין איש מחסידיו מעלה על הדעת שהעגלון הפשוט היוצא מן הבית הוא הצדיק עצמו. הוא הלך אל קצה העיירה, שכן עגלה רתומה לסוסים, ועמד בין העגלונים מוכן לשרת את הלקוחות. לא עבר זמן רב וניגש אליו פריץ בריא-גוף ושאל: "יהודון, כמה יעלה לי לנסוע מכאן לברדיצ'ב וחזרה?".

רבי ברוך הרהר במהירות. הדרך לברדיצ'ב מצריכה שלושה ימים הלוך, שלושה חזר, ועוד יום-יומיים להתעכב שם. אם-כן יוכל לחזור בזמן לקראת תשעה באב. הוא נקב בסכום, והפריץ הסכים ועלה על העגלה. רבי ברוך עלה אל מושב העגלון ופתח בנשיעה.

מאחר שלא היה מנוסה במלאכה זו, הרגיש היטב את תלאות הדרך. שוב ושוב נכנסה העגלה למהמורות, והטלטלות הכאיבו לגופו החלוש ממילא. אך הוא ראה בכל הסבל ביטוי-מה לגלות השכינה.

בלילות היו עוצרים באחד מפונדקי-הדרכים. הפריץ היה נכנס ללון בפונדק, בעוד רבי ברוך נשאר ללון בחברת הסוסים, כמנהג העגלונים. עם עלות השחר היה רבי ברוך קם, מתפלל, ולאחר מכן עולה שוב אל מושב העגלון, השוט בידו, והוא ממתין לצאת לדרך.

בהגיעם לברדיצ'ב, יצא הפריץ לעסקיו והצליח בהם מאוד. בערב חזר שמח וטוב-לב למלון שבו השתכן, וחגג את הצלחתו בשתייה. הפריץ לא נזהר ומתוך שכרותו פטפט יתר על המידה ושיתף את היושבים סביבו בהצלחותיו. לבסוף נרדם שיכור כלוט.

באותו ערב ישב במלון ראש חבורת שוודים. זה היה אחד מתכסיסיו,

פרשת 'פינחס' פותחת בתיאור השכר שקיבל פינחס בן אלעזר הכהן על מעשהו האמץ עליו קראנו בפרשה הקודמת, לאחר שעם ישראל התפתה אחרי בנות מואב, נגרר לעבודת אלילים והגיע לשיא הדרדרותו כאשר נשיא שבט שמעון לקח אשה נוכרית - בת לאחד ממלכי מדין - לעיני כל עדת ישראל. כשהכל היו אובדי עצות קם פינחס ודקר את שניהם למוות. מעשה זה השיב את הסדר לכנו ועצר את המגיפה שבאה בגלל חטא העם. למרות הכל היו עדיין שרינו אחרי פינחס בטענה שמניעיו אינם כל-כך טהורים. בתשובה לכל אלו, ובמטרה לפרסם את שמו ולתת לו שכר על מעשיו, כרת הקב"ה ברית עם פינחס והבטיח לו כי כל זרעו אחריו יזכו בכהונת עולם על אף שפינחס לא זכה עד כה להימשח לכהונה.

המפקד והחלוקה

בני-ישראל עומדים לפני מפקד נוסף (הראשון היה אחרי צאתם ממצרים). יש הרוצים לתלות את הצורך במפקד - במגיפה שהפילה חללים רבים מקרב עם-ישראל, שלכן היה צורך בספירת כל הנשואים. לעומתם יש הרואים את המפקד בצורה שונה: ישראל עומדים ערב הכניסה לארץ-ישראל ואילו על מנהיגם, משה, נגזר להשאר במדבר. כרועה נאמן הרי הוא סופר את צאנו לפני שהוא פורש מתפקידו.

הנמנים במפקד הם גברים מגיל 20 ומעלה והם הזכאים לקבל חלק ונחלה בארץ ישראל.

לאחר המפקד מודיע הקב"ה על סדרי חלוקת הנחלות בארץ-ישראל בין שנים-עשר השבטים. החלוקה תעשה עפ"י הגורל ונשיא כל שבט יוציא פתק עליו רשום שם השבט ופתק נוסף עליו מצויינות גבולות השטח השייכים לו. הכל נעשה ברוח-הקודש ובנוכחות ה'אורים והתומים'.

מפקד דומה נערך לבני שבט לוי המופקדים על עבודת הקודש. באין להם חלק ונחלה הרי הם יוצאים מכלל השבטים ונמנים לבדם.

כל המתפקדים הם בני הדור החדש, לאחר שכל דור המדבר מת במשך הזמן בעקבות עונש חטא המרגלים, חוץ מיהושע בן-נון וכלב בן-יפונה שלא חברו עם המרגלים באותה עצה.

דיני ירושה

לאחר שנודע אופן חלוקת הארץ התעוררה שאלה חדשה: מה תקבל משפחה שאין בה בן מעל גיל 20 הזכאי לחלק באדמת הארץ?

בנות צלופחד איש שבט מנשה פנונה בנושא זה למשה ואהרן; "אָבִינִי, מֵת בְּמִדְבָּר, ... וְבָנִים לֹא-הָיוּ לוֹ" - מדוע לא יגיע לנו החלק השייך לאבינו באדמת ארץ הקודש?

לאחר פניית משה מורה לו הקב"ה את דיני הקדימה בירושת הנחלות: ראשון הירשים - הבן, ובהעדרו, במשפחה שאין בה בנים - תירש הבת. רק אחריה מגיע תורם של אחי האב או קרובי המשפחה מצד האב.

המנהיג הבא

למרות שעליו צוה הקב"ה על סדר וחלוקת הארץ יודע משה כי אין הוא זכאי להכנס לארץ, וזאת כעונש על חטא "מי מריבה" (בפרשת 'חוקת'). משנודע לו שיום המיתה קרב ובא מבקש משה למנות מנהיג לעם ישראל שימלא את מקומו. הוא מבקש שיהיה זה אדם מיוחד, סבלני, כזה שיוכל לרדת לדעתו של כל אחד ואחד מבני-ישראל, על המנהיג החדש להיות רועה נאמן לעם הנבחר ולמודו התלאות, אשר קשיים רבים עוד מצפים לו בדרכו לארץ המובטחת וישובה.

הקב"ה ממנה במקום משה רבינו את יהושע בן-נון, משרתו המסור ותלמידו המובהק, אך ראשית הוא מצוה את משה להסביר ליהושע את תפקידו, את האחריות והזכות הגדולה להנהיג את עם ה'. משה מאציל מרוחו והודו על יהושע וסומך עליו את שתי ידי, וזאת בנוכחות כל ישראל, הכהן הגדול אלעזר וחברי ה'סנהדרין' (בית-הדין הגדול).

הקורבנות

בחלקה האחרון של הפרשה מובאים דיני הקורבנות כפי שהם פרושים על פני כל השנה. בכל יום מקריבים "קורבן תמיד" - כבש אחד בבוקר ואחד בין הערביים. בשבת נוספת גם "עולת השבת" - שני כבשים הנקראים גם "קורבנות המוספים". גם בראש-חודש ישנו קרבן מיוחד ומביאים שני פרים, איל אחד ושבעה כבשים. כמו-כן מונה התורה את קורבנות המועדים: פסח, שבועות, ראש השנה ויום-הכיפורים, סוכות ושמייני-עצרת.

בנפלאות הבריאה המתחדשת עם שחר.

העגלה לא הספיקה להעמיק בתוך היער, ולפתע הוטל על רבי ברוך שק כבד, והוא נפל מתעלף. כעבור כמה שעות התעורר ומצא את עצמו קשור לעץ. בקושי הצליח להשתחרר מהחבלים, ואז ראה כי גם הפריץ קשור לאחד העצים. הוא הבין כי שוודים התנפלו עליהם ולקחו עמם הכול, ובכלל זה העגלה והסוסים, חוץ מהטלית והתפילין שבהן לא מצאו צורך.

למרות הכאבים העזים שחש באיבריו, אור כוח והצלחה להתיר את הפריץ מהחבלים שקשרוהו, אך זה עדיין היה שיכור כלוט ולא התעורר מתרדמתו. רבי ברוך יצא לחפש מים באזור, כדי לשטוף את פניו של הפריץ ולהעירו משנתו.

לאחר מאמץ מצא פלג מים, והביא את המים אל הפריץ. הוא שטף את פניו עד שהאיש התעורר. עבר זמן עד שקלט מה התרחש, ואז פרץ בזעקות: "הכסף שלי! איפה הכסף?! שדדו ממני את עשרת-אלפים הרובלים שהרווחתי!..."

רבי ברוך הסביר לו מה קרה ותמך בו במאמץ לשוב העירה, אך הפריץ החל לחשוך כי עגלון שיתף פעולה עם השוודים ועתה הוא מיתמם. בעודם מתקדמים לאטם אל העיר, הופיעה לפנייהם חבורת ציידים ובראשם אציל זקן, ידיד קרוב של הפריץ. הפריץ שמח על הפגישה וסיפר לידידו האציל את מה שעבר עליו, והוסיף בלחש כי הוא חושד בעגלון בשדידת כספו.

אחד הציידים הציע לאציל הזקן להרוג את היהודי, אך האציל נמנע זאת ואמר לפריץ: "אנו נקשור אותו לאחד העצים. אם כדבריך, יחכה לחבריו השוודים... ואם לאו, האלוקים שבשמים יעזרו לוי".

כך מצא את עצמו רבי ברוך קשור לעץ בלב היער בפעם השנייה באותו יום. אולם ליבו היה מלא אמונה וביטחון כי הקב"ה לא יעזבו וישועתו תבוא במהרה.

הערב ירד. רבי ברוך התפלל ערבית והחל בכנות לתיקון חצות. ופתאום הגיח מבין העצים האציל הזקן עם עוזרו. בקול נרגש התנצל לפני רבי ברוך והתיר את קשריו. לבסוף אמר לו:

"עליך לדעת כי מלכתחילה לא האמנתי כי היה לך חלק בשדידת כספו של ידידי. בינתיים לכדו חבריי הציידים את השוודים, ואז התברר לנו היטב כי טיפשותו של הפריץ ופטופטיו המיותרים הם שהביאו עליו את הצרה".

האציל הוסיף כי בהתחשב בסבל שסבל רבי ברוך שלא בצדק, הביא עמו סוס טוב, שבאמצעותו יוכל רבי ברוך לשוב במהירות למזיבו.

בערב תשעה באב לפנות ערב חזר רבי ברוך לעירו, החליף את בגדיו, וישב עם קהל חסידיו לאמירת 'איכה'. אלא שהפעם היה לקינות טעם מר במיוחד, טעם של גלות אמיתית.

לעמוס את הפריץ השיכור על כתפיו ולהניחו בתוך העגלה. הזמן דוחק, תשעה באב מתקרב, והוא מוכרח לצאת לדרך. הוא הוביל את העגלה בדרך העוברת ביער, בעודו מהרהר

להאזין לשיחות האורחים במלון לאחר שהם משתכרים ולהוציא מפיהם מידע חשוב על הכספים שהם נושאים עמם.

כאשר רצה רבי ברוך לצאת לדרך חזרה, לא הייתה לו ברירה אלא

קורא נכבד, אנו מקווים שאתה נהנה לקרוא את החומרים של גיליונות "לקראת שבת".
תן יד להפצת הגליון וצרף לרשימתינו גם את חבריך.